

Advokaat: Aivar Mäe vastu on käivitatud sihikindel hävitamisoperatsioon

Aivar Mäe vastu on käivitatud pretsedenditu operatsioon, mille tagajärg on ühe lugupeetud inimese maine hävitamine, ütles Estonia peadirektori palgatud advokaat Paul Keres ERR-ile antud intervjuus.

Kuidas Te kirjeldate olukorda, mis on kujunenud teie kliendi Aivar Mäe ümber?

Ma arvan, et olukord ei ole kujunenud Aivar Mäe ümber, vaid Eesti meedia ümber. See, mille tunnustajaks te olete, on täiesti pretsedenditu "character assassination" ühe isiku suhtes. See on väga hoolikalt läbi mõeldud, väga asjatundlikult ja nutikalt ellu viidud operatsioon. Selle tagajärjeks on ühe ühiskonnas ja oma kolleegide seas lugupeetud inimese maine hävitamine.

Kas te peate silmas ühte konkreetset ajakirjandusväljaannet või tervet Eesti ajakirjandust?

Vastutav on selle jama eest eelkõige üks väljaanne. See väljaanne (Eesti Ekspress ja Delfi - toim.) ei tegele ajakirjandusega, vaid Aivar Mäe sihikindla hävitamisega. See ei vasta ajakirjanduse tunnustele, mis seal majas toimub.

Mis seal konkreetset ei vasta ajakirjanduse tunnustele? Kui ajakirjaniku juurde tuleb üks allikas, kes midagi väidab, siis loomulikult on ajakirjaniku kohustus küsida ka vastukommentaari ja seda ka tehti. Aivar Mäe andis intervjuu, kus tal võimaldati süüdistusi kommeteerida. Mis siin konkreetset ei vasta ajakirjanduse tunnustele?

Selles juhtumis on murettekitavad järgmised tunnused: inimestele pressitakse välja negatiivse sisuga kommentaare, neid survestatakse neid kommentaare andma, neile esitatakse suunava sisuga küsimusi või ettepanekuid teatud avaldusi teha. Positiivseid arvestusi Aivar Mäe suhtes ei arvestata, need jäetakse tagaplaanile või ei avaldata.

Mõnele isikule on seda põhjendatud, et selline positiivne kajastus meile ei sobi. Meile on teada konkreetsed isikud, kellega on niimoodi ajakirjanduses käitunud ja meile on teada konkreetsed faktid.

Mismoodi pressitakse tunnistusi välja? Mida te selle all mõtlete?

Avaldatakse survet selles mõttes, et kui te lihtsalt tulete minu juurde ja küsiksite ja mina vastan, teie rahuldute sellega ja panete

err.ee

02.07.2020 19:14

Indrek Kiisler

20000

Estonia teater

Aivar Mäe

Ooper

selle ajalehte. Aga kui vastusega ei rahulduta, vaid isikut hakatakse risküsitlema - kuidas te saate niimoodi väita, te olite ju seal, teid ju ahistati -, siis see ei ole enam normaalne.

Teine asi on teadlik faktidega manipuleerimine. Vaadake, mida Delfi tegi esimese toetuskirjaga. Seal üritati jätta muljet, et toetuskirjale allkirjade kogumine osutus läbikukkunuks, väideti, et kokku saadi 33 allkirja ja rahvusooperis töötavat 680 inimest. Tegelikult jäeti mainimata, et toetust küsitigi ainult ooperitrupilt. Ja 33 allkirja saadi 35-lt inimeselt. Rämedalt pandi mööda teatris töötavate inimeste arvuga, tegelikult töötab majas 460 inimest, kellest üle 350 on toetust avaldanud oma allkirjaga.

Lisaks toetusavaldustele on olemas aga ka konkreetsed süüdistused, mille alusel politsei on algatanud juurdluse seksuaalse ahistamise paragrahvi alusel. Kas Aivar Mäe on käinud politseis tunnistusi andmas?

Süüdistusi on kaks. Aivar Mäe pole käinud veel tunnistusi politseile andmas.

Politsei ootab nüüd infot kõikidelt inimestelt, kellel on infot võimalike ahistamisjuhtumite kohta. Kas need inimesed peavad arvestama, et saavad teilt laimusüüdistuse?

Mitte ükski kutseeetikast ja kutseaust lugupidav advokaat ei ähvarda mitte ühtegi tunnistajat, keda kutsutakse politseisse. Kui isik tunneb end väärteo ohvrina, siis isikul on õigus politseisse pöörduda ja nimelt politseisse peakski pöörduma. Korrektne ei ole käivitada sellist meedia laimukampaaniat. Kui inimene teeb politseisse valekaebuse või annab valeütlusi, siis on sellele ka seaduses sätestatud tagajärg.

Kas Teil on kavas pöörduda Ekspress Meedia vastu kohtusse?

See on üks tõenäoline võimalus.

Kas kohtukutse saavad ka need kaks inimest, kes on ahistamissüüdistuse esitanud?

Me ei tea, kes need kaks inimest on. Nende suhtes, kes lähevad heauskselt ütlusi andma, ei saa ju olla kellelgi mingeid etteheiteid, küll on aga erakordselt madal isiku suhtes laimukampaania käimatõmbamine Eesti meedias. Need isikud, kes selle kampaania käivitasid, on meile teada. Meil on teada ka see, kes neid isikuid nõustab.

Tuleb veelkord tõdeda, et see operatsioon on läbi viidud väga asjatundlikult, kavalalt ja hästi, paraku on see õigusvastane.

Mis on selle erioperatsiooni eesmärk? On see [Aivar Mäe](#) ametist kõrvaldamine, tema maine täielik hävitamine? Kui te teate algatajaid, siis teate ju ka eesmärki?

Ratsionaalset eesmärki praegu ei oska teile öelda.

Kas algatajad töötavad [Estonia teatris](#)? Või on need majavälised inimesed?

Ma ei kommenteeri seda.

Te ei julge praegu öelda, kes need inimesed on?

Ma ei ütle seda. Ma ütlen ainult seda, et meil on olnud andmete ja tõendite kogumiseks väga vähe aega võrreldes sellega, mis on selle loo kokkupanijatel kulunud. Me alles kogume tõendeid, täpsustame asjaolusid, kuid laias laastus on selle loo kronoloogia meile teada.

Alguses [Aivar Mäe](#) eitas kõiki süüdistusi, seejärel saatis aga pressiteate, et ta vabandab toimunu pärast. Kas sellega oleks pidanud see lugu ka piirduma?

Sellist lugu ei oleks kunagi tohtinud ilmuda.

Kuidas siis ajakirjandus oleks pidanud käituma? Nende poole pöördus inimene, ükskõik, kas ta tegi seda sihilikult või tundis end ahistatuna. [Aivar Mäelt](#) küsiti kommentaari, mis ka avaldati.

Sellistel puhkudel, kui ajakirjaniku juurde tuleb üks allikas, kes väidab, et temaga on tehtud koledaid asju, kui [Aivar Mäele](#) ei esitata süüdistuse kohta ühtegi konkreetset fakti - kus, millal ja kelle juuresolekul need koledad asjad toimusid, siis inimene ei saa ennast anonüümsete süüdistuste vastu kaitsta.

Sellepärast ongi politseimenetlus kohane vorm, et selgitada välja, kas [Aivar Mäe](#) üldse viibis Eestis sellel ajal, kas ta viibis samas ruumis sellele ajal. Võib-olla see isik ei töötanudki enam sel ajal rahvusoperis. Väga paljud erinevad asjad võivad kogu selle loo kummutada. Aga anonüümsete süüdistuste vastu ei ole võimalik ennast kaitsta, eriti kui selle loo taga on võimas meediaettevõte.

[Aivar Mäele](#) on pakutud ajakirjanduses kõikvõimalikke platvorme, kus ta saaks ennast kaitsta. Kaasa arvatud ka ERR. Skandaal puhkes 21. juunil, siiani ta ERR-i telefoni ei võta.

Mida te temalt küsiksite, kui ta telefonile vastaks?

Ma uuriks, kas see on laim? Ma ei võtaks mingit positsiooni [Aivar Mäe](#) vastu või poolt, ma paluks temalt kommentaari, nii nagu teilt. Kui ta tuleb ja ütleb, et see on absoluutne laim, siis kuulajad

saavad aru, et inimene seisab iseenda eest. Aga praegu on ta kuskil lihtsalt peidus.

Mina saan temast aru, sest meedia ründab Aivar Mäed. See ei ole objektiivne kajastus, eriti arvestades seda, et neid isikuid, kes on andnud normaalseid, positiivseid kommentaare, neid ei avaldata.

Rahvusringhääling ja Postimees on avaldanud Estonia teatri sadade inimeste toetusallkirjade kogumise kohta uudise. Kuidas Te saate öelda, et Aivar Mäe toetusavaldustest ei räägita?

Ma räägin konkreetsetest isikutest, kellele helistati ja paluti kommetaari, kuid seda hiljem ei avaldatud või avaldati teisiti kui inimene rääkis. Üks kommentaar avaldati pärast seda, kui ähvardati kohtuga. Kommentaari peab avaldama nii, nagu ta esitati, mitte Ekspressi poolt kärbituna. See on ikka õudne lugu.

Õudne tõesti, aga te ise kasutate ka väljendit Eesti meedia. Aga vabadust, ma ei helista teile Delfist ega Eesti Ekspressist.

Ma teid ei süüdistata mitte milleski. Kui ma räägin meediast, siis ma mõtlen konkreetset väljaannet. Ja ERR-ile pole mul ka mingeid etteheiteid. Ma räägin lihtsalt sellest, et niisuguse emotsionaalselt laetud teema puhul nagu on seksuaalne ahistamine, kus naispool on automaatselt kannataja pool, siis räägitakse, et teda tuleb pigem uskuda. Need naised lähevad meediasse, nende nimesid ei avaldata, ahistamise asjaolusid ei avaldata, aga samas räägitakse, et on palju andmeid sellest, et suure ettevõtte juht on pannud toime lugematul arvul seksuaalse ahistamise juhtumeid. Selle vastu ei ole mitte kellelgi võimalik ennast tähendust omaval viisil kaitsta. Sellisel viisil inimese hukkamine ei ole õige ja see, mis toimub Aivar Mäega Eestis, on pretsendenditu.

Kui suure summa peab Ekspress Meedia oma kontole võimalikuks kahjunõudeks reserveerima?

Seda otsustab kohus, aga meie ise ei esitaks ilmselt konkreetset rahalist nõuet. Seda rahalist nõuet on lihtsalt võimatu kindlaks määrata. Inimese vaimseid kannatusi pole võimalik rahasse panna. Kohus arvestab üldist heaoluolukorda, ettevõtte majanduslikku seisuga ja muid kriteeriumi, sealt see summa kujuneb. Ilmselt on ikkagi jutt kümnetest tuhandetest eurodest.

Eesti kohtupraktikas on ju laimajatele mõistetud rahaline karistus.

Jah, tavaliselt mõistetaksegi, see ei ole rahaline karistus, see on mittevaraline hüvitis, enamasti selline kahjuhüvitis mõistetaksegi välja, kuid seda on raske panna konkreetse summasse. Kui keegi teid isiklikult väga sügavalt solvab, siis on inimlikult ebaloomulik panna sellele külge rahanumber.

Mida te siis Eesti Ekspressilt ja nendel inimestelt, kes Aivar Mäed alusetult süüdistasid, nõuate?

Ma ei nõuagi karistust, tsiviilkohtus ei mõisteta kunagi karistust. Aga nõume avalikult ebaõigete andmete ümberlükkamist, samal viisil ja sama võimsalt, kui need esitati. Ja hiljem mittevaralise kahju hüvitamist. Kuid meie esimene töö on väärteomenetlusega tegelemine, sest see protsess on juba käimas.

Politsei teeb oma tööd nii kiiresti kui saab. Selge on see, et politsei ootab praegu veel pöördumisi, nad on algatanud uurimise avalikus ruumis avaldatud andmete põhjal. Millal see küpseks saab nii, et ka Aivar Mäe üle kuulatakse, seda ma ei tea.

Politseiuurimisest on meile ka teada juba üks naljakas seik, kui see oleks oleks naljakas. Ühele isikule on nimelt politseist helistatud, kelle öeldi, et olemas on viie inimese tunnistused, et Aivar Mäe on teda ahistanud. Politsei teatas, et soovid teda sellega seoses üle kuulata. See inimene aga ütles, et teda pole Aivar Mäe ahistanud mitte kunagi, ta saab Aivar Mäega väga hästi läbi. Tal läks pool tundi, et teha politseile selgeks, et teda Aivar Mäe ahistanud pole. Vat selliste asjadega me tegeleme.

Kas ahistamisjuhtumite puhul me räägime vaimsest või füüsilisest ahistamisest, mis väidetavalt on toimunud? Mida politsei uurib?

Süüteo koosseis hõlmab tegelikult mõlemat. Eelkõige seksuaalse ahistamise koosseisuline tunnus on inimeses alandustunde tekitamine seksuaalse käitumisega.

Te ütlesite, et see on sihipärane ja hästi korraldatud kampaania. Kas me saame kunagi teilt teada, kes on need inimesed, millised on nende motiivid, kuidas operatsioon kokku joonistati?

Loodame.

Olete kaitsjana valmis need nimed kohtus avaldama?

Meie erinevus sellest teisest seltskonnast ongi see, et me esitame oma väited kohtus ja vaidleme seal. Kindlasti ei too me neid asjaolusid esimesena avalikkuse ette. Ma loodan, et saame need tõendid kokku.

Millal avaldus Ekspress Meedia vastu kohtusse teele läheb?

Ma seda ei tea, sest tööd on veel teha palju.